

Yhteistoimintalain uudistaminen, lain uudistamista selvittävän työryhmän väliraportti

Johdanto

Työ- ja elinkeinoministeriö pyytää lausuntoja yhteistoiminnasta yrityksissä annetun lain uudistamista selvittävän työryhmän väliraportista 23.8.2019 mennessä.

Työ- ja elinkeinoministeriö asetti 20.12.2018 kolmikantaisen työryhmän valmistelemaan yhteistoimintalain uudistamista. Työryhmän tehtävänä on selvittää, vastaako voimassa oleva yhteistoimintalaki työelämän nykyisiä ja olemassa olevia tarpeita sekä tehdä ehdotukset lainsäädäntömuutoksiksi. Työssään työryhmän tulee arvioida keinoja, joilla voidaan saavuttaa tavoitteet aidosta, luottamukseen perustuvasta ja työyhteisön kaikkia osapuolia hyödyttävästä yhteistoiminnasta työpaikoilla.

Työryhmän tuli laatia arvio olemassa olevan lainsäädännön tilasta ja uuden sääntelyn tavoitteista sekä tehdä ehdotus uuden lain suuntaviivoista 14.6.2019 mennessä. Tässä työssä työryhmän tuli ottaa huomioon Euroopan unionin yhteistoimintaa koskeva sääntely ja siihen liittyvä oikeuskäytäntö. Lisäksi nykytilaa koskevassa arviossa oli otettava huomioon keskeisten työehtosopimusten yhteistoimintamenettelyä koskevat määräykset.

Liitteenä oleva väliraportti sisältää nykytilan kuvauksen, nykytilan arvioinnin, uudistettavan lain tavoitteet sekä yleisen tason suuntaviivat. Lisäksi raportti sisältää kuvauksen vaikutusarviointien laadinnan pohjaksi oletetuista vaikutusmekanismeista sekä kuvauksen ulkomaiden lainsäädännöstä.

Tausta

Työ- ja elinkeinoministeriö asetti 20.12.2019 työryhmän valmistelemaan yhteistoimintalain uudistamista. Työryhmässä ovat työ- ja elinkeinoministeriön lisäksi edustettuina Elinkeinoelämän Keskusliitto EK, Teknologiateollisuus ry, Suomen Yrittäjät SY, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry, Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry sekä Akava ry.

Työryhmän tuli laatia arvio olemassa olevan lainsäädännön tilasta ja uuden sääntelyn tavoitteista sekä tehdä ehdotus uuden lain suuntaviivoista 14.6.2019 mennessä. Valmiin, hallituksen esityksen muotoon laaditun mietintönsä työryhmän tulee saada valmiiksi

31.3.2020 mennessä.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunnot pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse. Työ- ja elinkeinoministeriö pyytää, että lausunto jaoteltaisiin lausuntopyyntöissä olevien otsikoiden ja kysymysten mukaisesti.

Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet. Palvelun käyttöönoton tukea voi pyytää osoitteesta lausuntopalvelu.om@om.fi.

Lausuntoja voivat antaa muutkin kuin jakelussa mainitut. HUOM! Kaikki annetut lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan lausuntopalvelu.fi:ssä.

Aikataulu

Lausuntojen antamisen määräaika päättyy 23.8.2019.

Valmistelijat

Lisätietoja antavat: hallitusneuvos Nico Steiner ja erityisasiantuntija Elli Nieminen, s-posti: etunimi.sukunimi@tem.fi.

Linkit

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-327-438-9> - Yhteistoimintalain uudistamista selvittävän työryhmän väliraportti, TEM 42/2019

Jakelu:

Akava ry
Elinkeinoelämän keskusliitto EK
Elinkeinoelämän tutkimuslaitos ETLA
Keskuskauppakamari
Palkansaajien tutkimuslaitos
Pellervon taloustutkimus PTT
Perheyrittäjien liitto
Sosiaali- ja terveysministeriö
Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry

Suomen Asianajajaliitto (työoikeus asiantuntijaryhmä)
Suomen Yrittäjät
Tampereen yliopisto, Työelämän tutkimuskeskus
Terveysten ja hyvinvoinnin laitos
Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry
Työterveyslaitos
Yhteistoiminta-asiamiehen toimisto
Yhteistyöllä muutosturvaa ESR-hanke, projektipäällikkö Eleni Mizaras

Yleistä

Yleisiä huomioita yhteistoimintalain uudistamisesta

Mitkä ovat keskeisimpiä huomioita yhteistoimintalakia uudistettaessa?

Nykytilan arviointi (väliraportin 2.2 luku)

Vastaako nykytilan arviointi näkemystänne voimassa olevasta oikeustilasta? Puuttuuko nykytilan arvioinnista jokin keskeinen nykyistä yhteistoimintaa koskeva piirre?

Lain tavoite (väliraportin 4 luku)

Käsityksenne lain tavoitteista. Puuttuuko väliraportissa esitetyistä tavoitteista mielestänne jotakin oleellista?

Suuntaviivat

Suuntaviiva 1: Menettelytapasäännösten sijasta edellytettäisiin tavoitellun lopputuloksen saavuttamista

Käsityksenne suuntaviivasta

Suuntaviiva 2: Yleisluontoisemman sääntelytavan hyödyntäminen tarkoituksenmukaisemman vuoropuhelun käymiseksi

Käsityksenne suuntaviivasta

Suuntaviiva 3: Lain rakenne

Käsityksenne suuntaviivasta

Suuntaviiva 4: Lain tarkoitus

Käsityksenne suuntaviivasta

Suuntaviiva 5: Yrityksen henkilöstömäärään perustuva soveltamisalarajaus

Käsityksenne suuntaviivasta

Jos lain soveltamisalapoikkeus määräytyisi yrityksen henkilöstömäärän perusteella, millä kriteerein henkilöstömäärä olisi mahdollisimman selkeällä tavalla todettavissa (esim. osa-

aikaiset työntekijät, tarvittaessa töihin kutsuttavat työntekijät, henkilöstömäärän vaihtelu eri aikoina)?

Suuntaviiva 6: Yhteistoimintasopimus

Käsityksenne suuntaviivasta

Suuntaviiva 7: Yhteistoimintasopimuksen puuttuessa noudatettavat menettelytapasäännökset

Käsityksenne suuntaviivasta

Suuntaviiva 8: Yrityksen toiminnan ja työyhteisön kehittämistä koskeva vuoropuhelu ja tiedonsaanti

Käsityksenne suuntaviivasta

Suuntaviiva 9: Vuoropuhelun asianmukaisuuden varmistaminen

Käsityksenne suuntaviivasta

Suuntaviiva 10: Muutostilanteita koskeva neuvotteluelvoite

Käsityksenne suuntaviivasta

Suuntaviiva 11: Muutosneuvotteluiden käynnistäminen harkittaessa työvoiman käytön vähentämistä

Käsityksenne suuntaviivasta

Suuntaviiva 12: Henkilöstön edustajan esittämät vaihtoehtoiset ratkaisut vähentämisneuvotteluissa

Käsityksenne suuntaviivasta

Suuntaviiva 13: Seuraamusjärjestelmä

Käsityksenne suuntaviivasta

Alustava vaikutusten tunnistaminen

Käsityksenne vaikutuksista

Muita huomioita

Muita huomioita

Kröger Tarja
TEM

Steiner Nico
TEM